

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ДОПУНСКОГ ПРОТОКОЛА УЗ КОНВЕНЦИЈУ О УГОВОРУ ЗА МЕЂУНАРОДНИ ПРЕВОЗ РОБЕ ДРУМОМ (CMR) О ЕЛЕКТРОНСКОМ ТОВАРНОМ ЛИСТУ

Члан 1.

Потврђује се Допунски протокол уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) о електронском товарном листу, сачињен у Женеви, 20. фебруара 2008. године, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Допунског протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) о електронском товарном листу, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

**ADDITIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION ON
THE CONTRACT FOR THE INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY ROAD
(CMR) CONCERNING THE ELECTRONIC CONSIGNMENT NOTE**

THE PARTIES TO THIS PROTOCOL,

BEING PARTIES to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

DESIROUS OF supplementing the Convention in order to facilitate the optional making out of the consignment note by means of procedures used for the electronic recording and handling of data,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol,

“Convention” means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR);

“Electronic communication” means information generated, sent, received or stored by electronic, optical, digital or similar means with the result that the information communicated is accessible so as to be usable for subsequent reference;

“Electronic consignment note” means a consignment note issued by electronic communication by the carrier, the sender or any other party interested in the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, including particulars logically associated with the electronic communication by attachments or otherwise linked to the electronic communication contemporaneously with or subsequent to its issue, so as to become part of the electronic consignment note;

“Electronic signature” means data in electronic form which are attached to or logically associated with other electronic data and which serve as a method of authentication.

Article 2

Scope and effect of the electronic consignment note

1. Subject to the provisions of this Protocol, the consignment note referred to in the Convention, as well as any demand, declaration, instruction, request, reservation or other communication relating to the performance of a contract of carriage to which the Convention applies, may be made out by electronic communication.
2. An electronic consignment note that complies with the provisions of this Protocol shall be considered to be equivalent to the consignment note referred to in the Convention and shall therefore have the same evidentiary value and produce the same effects as that consignment note.

Article 3

Authentication of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall be authenticated by the parties to the contract of carriage by means of a reliable electronic signature that ensures its link with the electronic consignment note. The reliability of an electronic signature method is presumed, unless otherwise proved, if the electronic signature:

- (a) is uniquely linked to the signatory;
- (b) is capable of identifying the signatory;
- (c) is created using means that the signatory can maintain under his sole control; and

(d) is linked to the data to which it relates in such a manner that any subsequent change of the data is detectable.

1. The electronic consignment note may also be authenticated by any other electronic authentication method permitted by the law of the country in which the electronic consignment note has been made out.

2. The particulars contained in the electronic consignment note shall be accessible to any party entitled thereto.

Article 4

Conditions for the establishment of the electronic consignment note

1. The electronic consignment note shall contain the same particulars as the consignment note referred to in the Convention.

2. The procedure used to issue the electronic consignment note shall ensure the integrity of the particulars contained therein from the time when it was first generated in its final form. There is integrity when the particulars have remained complete and unaltered, apart from any addition or change which arises in the normal course of communication, storage and display.

3. The particulars contained in the electronic consignment note may be supplemented or amended in the cases authorized by the Convention.

The procedure used for supplementing or amending the electronic consignment note shall make it possible to detect as such any supplement or amendment to the electronic consignment note and shall preserve the particulars originally contained therein.

Article 5

Implementation of the electronic consignment note

1. The parties interested in the performance of the contract of carriage shall agree on the procedures and their implementation in order to comply with the requirements of this Protocol and the Convention, in particular as regards:

- (a) The method for the issuance and the delivery of the electronic consignment note to the entitled party;
- (b) An assurance that the electronic consignment note retains its integrity;
- (c) The manner in which the party entitled to the rights arising out of the electronic consignment note is able to demonstrate that entitlement;

- (d) The way in which confirmation is given that delivery to the consignee has been effected;
 - (e) The procedures for supplementing or amending the electronic consignment note; and
 - (f) The procedures for the possible replacement of the electronic consignment note by a consignment note issued by different means.
2. The procedures in paragraph 1 must be referred to in the electronic consignment note and shall be readily ascertainable.

Article 6

Documents supplementing the electronic consignment note

1. The carrier shall hand over to the sender, at the latter's request, a receipt for the goods and all information necessary for identifying the shipment and for access to the electronic consignment note to which this Protocol refers.
2. The documents referred to in Article 6, paragraph 2 (g) and Article 11 of the Convention may be furnished by the sender to the carrier in the form of an electronic communication if the documents exist in this form and if the parties have agreed to procedures enabling a link to be established between these documents and the electronic consignment note to which this Protocol refers in a manner that assures their integrity.

FINAL PROVISIONS

Article 7

Signature, ratification, accession

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to or Parties to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to the Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of the Commission's terms of reference.
2. This Protocol shall be open for signature at Geneva from 27 to 30 May 2008 inclusive and after this date, at United Nations Headquarters in New York until 30 June 2009 inclusive.
3. This Protocol shall be subject to ratification by signatory States and open for accession by non-signatory States, referred to in paragraph 1 of this article, which are Parties to the Convention.
4. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of the Commission's terms of reference and which have acceded to the Convention may become Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.
5. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.
6. Any instrument of ratification or accession, deposited after the entry into force of an amendment to this Protocol adopted in accordance with the provisions of Article 13 hereafter, shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the amendment.

Article 8

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 7, paragraph 3, of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.
2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 9

Denunciation

1. Any Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.
2. Denunciation shall take effect 12 months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.
3. Any State which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 10

Termination

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention ceases to be in force.

Article 11

Dispute

Any dispute between two or more Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 12

Reservations

1. Any State may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 11 of this Protocol. Other Parties shall not be bound by article 11 of this Protocol in respect of any Party which has entered such a reservation.
2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.
3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 13

Amendments

1. Once this Protocol is in force, it may be amended according to the procedure defined in this article.
2. Any proposed amendment to this Protocol presented by a Party to this Protocol shall be submitted to the Working Party on Road Transport of the United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) for consideration and decision.
3. The Parties to this Protocol shall make all possible efforts to achieve consensus. If, despite these efforts, consensus is not reached on the proposed amendment, it shall require, as a last resort, for adoption a two-thirds majority of Parties present and voting. A proposed amendment adopted either by consensus or by a two-thirds majority of Parties shall be submitted by the secretariat of the United Nations Economic Commission for Europe to the Secretary-General to be circulated for acceptance to all Parties to this Protocol, as well as to signatory States.
4. Within a period of nine months from the date on which the proposed amendment is communicated by the Secretary-General, any Party may inform the Secretary-General that it has an objection to the amendment proposed.
5. The proposed amendment shall be deemed to have been accepted if, by the end of the period of nine months foreseen in the preceding paragraph, no objection has been notified by a Party to this Protocol. If an objection is stated, the proposed amendment shall be of no effect.
6. In the case of a country which becomes a Contracting Party to this Protocol between the moment of notification of a proposal for amendment and the end of the nine-month period foreseen in paragraph 4 of this article, the secretariat of the Working Party on Road Transport of the Economic Commission for Europe shall notify the new State Party about the proposed amendment as soon as possible. The latter may inform the Secretary-General before the end of this period of nine months that it has an objection to the proposed amendment.
7. The Secretary-General shall notify, as soon as possible, all the Parties of objections raised in accordance with paragraphs 4 and 6 of this Article as well as of any amendment accepted according to paragraph 5 above.
8. Any amendment deemed to have been accepted shall enter into force six months after the date of notification of such acceptance by the Secretary-General to Parties.

Article 14

Convening of a diplomatic conference

1. Once this Protocol is in force, any Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General, not less than one fourth of the Parties to this Protocol notify him of their concurrence with the request.
2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Parties the provisional agenda for the

Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

Article 15

Notifications to States

In addition to the notifications provided for in Articles 13 and 14, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in Article 7, paragraph 1, above, and the States which have become Parties to this Protocol in accordance with paragraphs 3 and 4 of Article 7, of:

- (a) Ratifications and accessions under Article 7;
- (b) The dates of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- (c) Denunciations under Article 9;
- (d) The termination of this Protocol in accordance with article 10;
- (e) Declarations and notifications received in accordance with Article 12, paragraphs 1 and 2.

Article 16

Depositary

The original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall send certified true copies thereof to all the States referred to Article 7, paragraphs 1, 3 and 4, of this Protocol.

DONE at Geneva, this twentieth day of February two thousand and eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol:

— — — — —

**ДОПУНСКИ ПРОТОКОЛ УЗ КОНВЕНЦИЈУ О
УГОВОРУ ЗА МЕЂУНАРОДНИ ПРЕВОЗ РОБЕ ДРУМОМ
(CMR) О ЕЛЕКТРОНСКОМ ТОВАРНОМ ЛИСТУ**

УГОВОРНЕ СТРАНЕ ОВОГ ПРОТОКОЛА,

ПОШТО су уговорне стране Конвенције о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR), закључене у Женеви 19. маја 1956. године,

ЖЕЛЕЋИ ДА допуне Конвенцију ради олакшавања могућности изборног издавања товарног листа путем поступака који се користе за електронско евидентирање и обраду података,

САГЛАСИЛЕ СУ СЕ како следи:

Члан 1

Дефиниције

За потребе овог протокола,

„Конвенција” означава Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR);

„Електронска комуникација” означава информацију генерисану, послату, примљену или сачувану електронским, оптичким, дигиталним или сличним средствима, тако да је саопштена информација доступна како би била употребљива за накнадно упућивање;

„Електронски товарни лист” означава товарни лист издат путем електронске комуникације од стране превозника, пошиљача или било ког другог лица заинтересованог за извршење уговора о превозу на који се Конвенција примењује, укључујући податке на логичан начин повезане са електронском комуникацијом путем прилога или на други начин повезане са електронском комуникацијом истовремено са или након његовог издавања, тако да постану део електронског товарног листа;

„Електронски потпис” означава податке у електронском облику који су приложени или логички повезани са другим електронским подацима и који служе као метод утврђивања веродостојности.

Члан 2

Обим и дејство електронског товарног листа

1. У складу са одредбама овог протокола, товарни лист поменут у Конвенцији, као и сваки захтев, изјава, упутство, молба, резервација или друга комуникација у вези са извршењем уговора о превозу на који се Конвенција примењује, могу бити сачињени путем електронске комуникације.
2. Електронски товарни лист који је у складу са одредбама овог протокола сматра се еквивалентним товарном листу назначеном у Конвенцији и стога има исту доказну снагу и производи исто правно дејство као тај товарни лист.

Члан 3

Утврђивање веродостојности електронског товарног листа

1. Веродостојност електронског товарног листа утврђују уговорне стране уговора о превозу поузданим електронским потписом који обезбеђује његову повезаност са електронским товарним листом. Поузданост метода електронског потписа се претпоставља, осим ако се не докаже супротно, уколико електронски потпис:

- (а) јединствено је повезан са потписником;
- (б) омогућава идентификацију потписника;
- (ц) начињен је коришћењем средстава која потписник може држати под својом искључивом контролом; и
- (д) повезан је са подацима на које се односи на такав начин да је свака накнадна измена тих података уочљива.

2. Утврђивање веродостојности електронског товарног листа може се извршити и било којом другом методом електронског утврђивања веродостојности која је дозвољена законима земље у којој је електронски товарни лист сачињен.

3. Подаци садржани у електронском товарном листу морају бити доступни свакој страни која на то има право.

Члан 4

Услови за израду електронског товарног листа

1. Електронски товарни лист мора да садржи исте податке као товарни лист који се наводи у Конвенцији.

2. Поступак који се користи за издавање електронског товарног листа мора да обезбеди интегритет података садржаних у њему од тренутка када је први пут генерисан у свом коначном облику. Интегритет постоји када подаци остају потпуни и неизмењени, осим додатака или измена које настају у нормалном поступку комуникације, чувања и приказивања.

3. Податке садржане у електронском товарном листу могуће је допунити или изменити у случајевима предвиђеним Конвенцијом.

Поступак који се користи за допуњавање или измену електронског товарног листа мора да омогући да свака допуна или измена буде уочљива као таква и мора да очува првобитно садржане податке.

Члан 5

Извршење електронског товарног листа

1. Стране заинтересоване за извршење уговора о превозу треба да постигну сагласност о поступцима и њиховом спровођењу ради усклађивања са захтевима овог протокола и Конвенције, нарочито у погледу:

- (а) начина издавања и достављања електронског товарног листа овлашћеној страни;
- (б) обезбеђивања да електронски товарни лист задржи свој интегритет;

- (ц) начина на који страна која има право које проистиче из електронског товарног листа може да докаже то право;
 - (д) начина на који се потврђује да је испорука примаоцу извршена;
 - (е) поступака за допуњавање или измену електронског товарног листа; и
 - (ф) поступака за могућу замену електронског товарног листа товарним листом издатим на другачији начин.
2. Поступци из става 1. овог члана морају бити наведени у електронском товарном листу и морају бити лако утврдиви.

Члан 6

Документа која допуњују електронски товарни лист

1. Превозник је дужан да преда пошиљаоцу, на његов захтев, потврду о пријему робе и све информације неопходне за идентификацију пошиљке и за приступ електронском товарном листу на који се односи овај протокол.
2. Документа из члана 6, став 2. (г) и члана 11. Конвенције пошиљалац може да достави превознику у облику електронске комуникације, ако та документа постоје у овом облику и ако су се уговорне стране сагласиле о поступцима који омогућавају успостављање везе између ових докумената и електронског товарног листа на који се овај протокол односи, на начин који обезбеђује њихов интегритет.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 7

Потписивање, ратификација, приступање

1. Овај протокол је отворен за потписивање државама које су потписнице или стране Конвенције и које су чланице Економске комисије за Европу или су примљене у Комисију у консултативном својству према ставу 8. описа послова и задатака Комисије.
2. Протокол је отворен за потписивање у Женеви од 27. до 30. маја 2008. године укључујући и те датуме, а након тог датума у седишту Уједињених нација у Њујорку до 30. јуна 2009. године укључујући и тај датум.
3. Овај протокол подлеже ратификацији од стране држава потписница и отворен је за приступање држава које нису потписнице, наведених у ставу 1. овог члана, које су стране Конвенције.
4. Државе које могу учествовати у одређеним активностима Економске комисије за Европу у складу са ставом 11. описа послова и задатака Комисије и које су приступиле Конвенцији могу постати стране овог протокола тако што му приступају након његовог ступања на снагу.
5. Ратификација или приступање врши се полагањем инструмента код генералног секретара Уједињених нација.
6. Сваки ратификациони инструмент или инструмент о приступању положен након ступања на снагу измене и допуне овог протокола, усвојеног у складу са одредбама члана 13. овог протокола, сматра се да важи за протокол измењен том изменом и допуном.

Члан 8

Ступање на снагу

1. Овај протокол ступа на снагу деведесетог дана након што пет држава, наведених у члану 7. став 3. овог протокола, положи своје ратификационе инструменте или инструменте о приступању.
2. За сваку државу која га ратификује или му приступи након што пет држава положи своје ратификационе инструменте или инструменте о приступању, овај протокол ступа на снагу деведесетог дана од дана када та држава положи свој ратификациони инструмент или инструмент о приступању.

Члан 9

Отказивање

1. Свака страна може да откаже овај протокол достављањем обавештења генералном секретару Уједињених нација.
2. Отказивање ступа на снагу 12 месеци након датума када генерални секретар прими обавештење о отказивању.
3. Свака држава која престане да буде страна Конвенције истог дана престаје да буде страна и овог протокола.

Члан 10

Престанак важења

Ако, након ступања на снагу овог протокола, број страна буде смањен, услед отказивања, на мање од пет, овај протокол престаје да важи од дана када последње такво отказивање ступи на снагу. Такође престаје да буде на снази од датума када Конвенција престане да буде на снази.

Члан 11

Спор

Сваки спор између две или више страна у вези са тумачењем или применом овог протокола, који стране не могу да реше преговорима или другим средствима, може, на захтев било које од заинтересованих страна, да се упути Међународном суду правде ради решавања.

Члан 12

Резерве

1. У тренутку потписивања, ратификације или приступања овом протоколу, било која држава може да изјави, путем обавештења упућеном генералном секретару Уједињених нација, да се не сматра обавезаном чланом 11. овог протокола. Остале стране неће бити обавезане чланом 11. овог протокола у односу на било коју страну која је дала такву резерву.
2. Изјава из става 1. овог члана може да се повуче у било ком тренутку обавештењем упућеним генералном секретару Уједињених нација.
3. Никакве друге резерве уз овај протокол нису дозвољене.

Члан 13

Измене и допуне

1. Када овај протокол ступи на снагу, може бити измењен у складу са поступком дефинисаним овим чланом.
2. Свака предложена измена и допуна овог протокола коју поднесе страна у протоколу доставља се Радној групи за друмски транспорт Економске комисије Уједињених нација за Европу (UNECE) ради разматрања и одлучивања.
3. Стране уговорнице овог протокола треба да уложе све напоре да постигну консензус. Ако, упркос тим напорима, консензус не буде постигнут о предложеној измени и допуни, као крајње средство за усвајање биће потребна двотрећинска већина присутних страна које гласају. Предложену измену и допуну усвојену консензусом или двотрећинском већином гласова страна секретаријат Економске комисије Уједињених нација за Европу прослеђује генералном секретару ради достављања свим странама овог протокола, као и државама потписницама, на прихватање.
4. У року од девет месеци од дана када генерални секретар саопшти предложену измену и допуну свака страна може да обавести генералног секретара да има примедбу на предложену измену и допуну.
5. Сматра се да је предложена измена и допуна прихваћена ако, до истека рока од девет месеци из претходног става, ниједна страна овог протокола не пријави примедбу. Ако је примедба поднета, предложена измена и допуна неће имати дејство.
6. У случају државе која постане уговорна страна овог протокола у периоду између обавештења о предлогу измене и допуне и истека деветомесечног рока предвиђеног у ставу 4. овог члана, секретаријат Радне групе за друмски транспорт Економске комисије за Европу обавештава нову државу уговорну страну о предложеној измени и допуни у најкраћем могућем року. Нова уговорна страна може да обавести генералног секретара пре истека овог деветомесечног рока да има примедбу на предложену измену и допуну.
7. Генерални секретар у најкраћем року обавештава све стране о примедбама изнетим у складу са ставовима 4. и 6. овог члана, као и о сваком амандману прихваћеном у складу са ставом 5. изнад.
8. Свака измена и допуна која се сматра прихваћеном ступа на снагу шест месеци након датума када генерални секретар обавести стране о њеном прихватању.

Члан 14

Сазивање дипломатске конференције

1. Када овај протокол ступи на снагу, свака страна може, обавештењем упућеним генералном секретару Уједињених нација, да затражи да се сазове конференција ради разматрања овог протокола. Генерални секретар обавештава све стране о том захтеву, а ревизиону конференцију сазива генерални секретар ако, у року од четири месеца од датума његовог обавештења, најмање једна четвртина страна овог протокола обавести генералног секретара о свом пристанку на тај захтев.
2. Ако се конференција сазове у складу са претходним ставом, генерални секретар обавештава све стране и позива их да у року од три месеца доставе предлоге које желе да конференција разматра. Генерални секретар свим

странама доставља привремени дневни ред конференције заједно са текстовима таквих предлога најмање три месеца пре датума одржавања конференције.

3. Генерални секретар на сваку конференцију сазвану у складу са овим чланом позива све државе наведене у члану 7. ставовима 1, 3. и 4. овог протокола.

Члан 15

Обавештавање држава

Поред обавештења предвиђених члановима 13. и 14, генерални секретар Уједињених нација обавештава државе наведене у члану 7. став 1. изнад, као и државе које су постале стране овог протокола у складу са ставовима 3. и 4. члана 7. о следећем:

- (а) Ратификацијама и приступањима у складу са чланом 7;
- (б) Датумима ступања на снагу овог протокола у складу са чланом 8;
- (ц) Отказивањима у складу са чланом 9;
- (д) Престанку важења овог протокола у складу са чланом 10;
- (е) Изјавама и обавештењима примљеним у складу са чланом 12, ставовима 1. и 2.

Члан 16

Депозитар

Оригинал овог протокола је депонован код генералног секретара Уједињених нација, који оверене копије прослеђује свим државама наведеним у члану 7. ставовима 1, 3. и 4. овог протокола.

САЧИЊЕНО у Женеви, 20. фебруара 2008. године, у једном примерку на енглеском и француском језику, и сваки текст је једнако аутентичан.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписани, прописно овлашћени за то, потписали овај протокол.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.